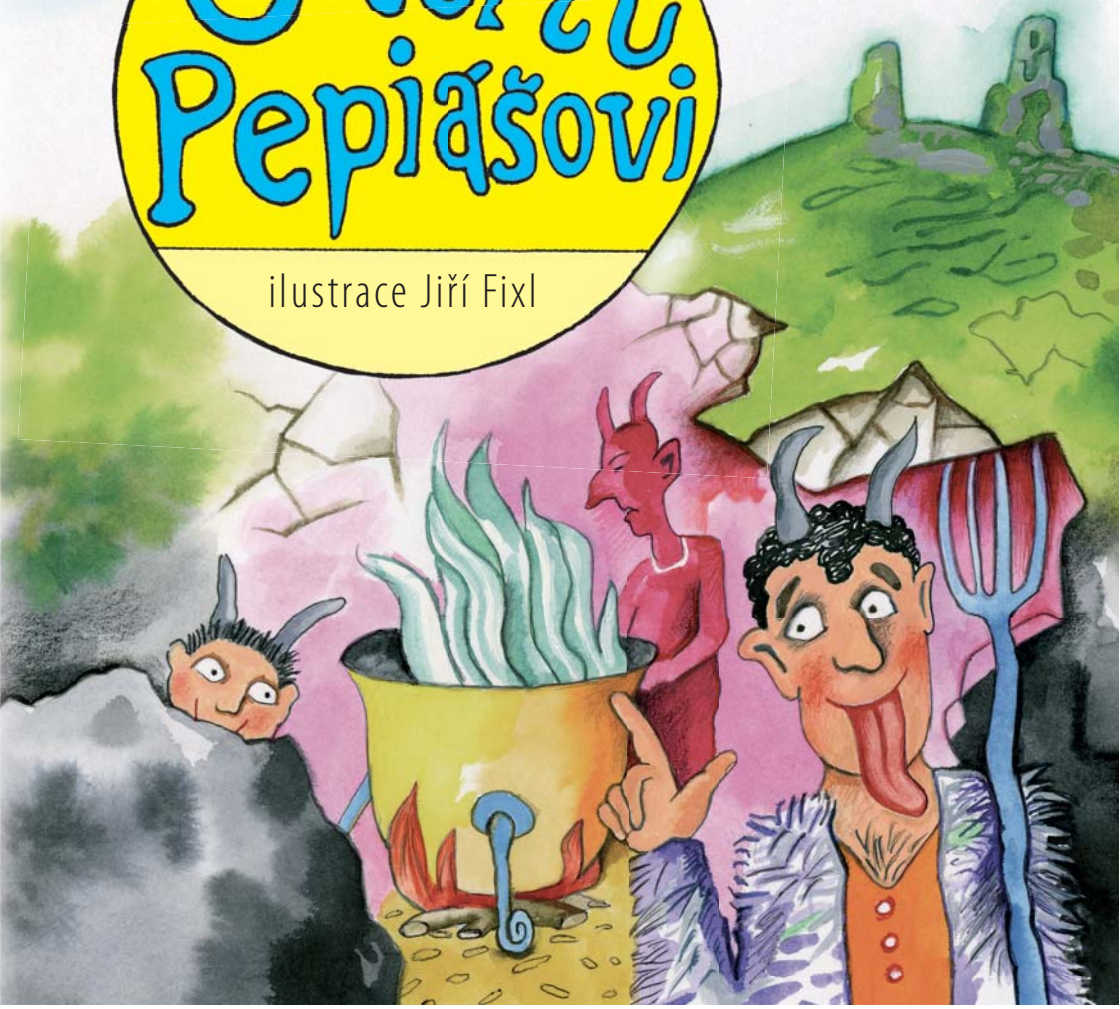

Jan Sobotka

O čertu Pepiášovi

ilustrace Jiří Fixl

*Napsáno pro větší slávu
slavného města Jičína*

© Jan Sobotka, 2009

© Ilustrace Jiří Fixl, 2009

© Nakladatelství ANAG, 2009

ISBN 978-80-7263-532-0

Jak se Pepiáš narodil a dostal jméno

Pepiáš přišel na svět o nejbělejších Vánocích, jaké kdo pamatoval. Napadla velikánská heboučká peřina, běloučká jako sníh, který dával do nedělních trubiček pan cukrář Řezníček. A skoro tak bílá jako andělské peří, jestliže nepočítáme nějakého toho anděla – šmudlu. Lidé chodili z chalup vikýřem a překročili plot, ani nevěděli jak. Kdo nemusel, ven nešel, přikládal polínka do kamen, pochvaloval si, že v létě nadělal tolik dříví, a vypravoval dětem pohádky. Někdo proto, že nezlobily, druhý proto, aby nezlobily.

Pepiáš se narodil taky pěkně v teploučku. Kde? V pekle. Kde jinde, když se jeho tatínek jmenoval Belzebub a maminka Luciperka.

Tatínek byl pracovitý čert a fešák k tomu, a proto mu maminka chtěla udělat radost. Usmála se na něho a povídá: „Bude se jmenovat po tobě.“

„Ale maminko, raději ne,“ odporoval tatínek, ale bylo mu na nose vidět, jak ho to potěšilo.

„To už si nepamatuješ, jak ses mi smála první den ve školce?“

Maminka si dobře pamatovala, jak to tehdy bylo. Paní učitelka tatínka pohladila po hlavičce a zeptala se ho:

„Čertíku, jakpak se jmenuješ?“

Tatínek si dal zvlášť záležet, aby to řekl hezky, jak ho to doma učili, ale před tolika dětmi a ještě před paní učitelkou celý popletený našpulil pusku a vyhrkl:

„Lezezub.“

To se čertíci a čertičky nasmáli. „A který?“ dělali si z něho legraci. A dokud tatínek nevyrostl, nikdo mu jinak neřekl. Tatínka to trápilo. Nejdřív se s každým pral, ale děti se mu smály ještě víc. Uminil si, že kdyby měl jednou pět kluků, žádný se po něm jmenovat nebude.

Tatínek měl maminku stejně rád, jako maminka měla ráda tatínka. Říkal, že žádná čertice se neumí tak mile podívat jako ta jeho, a proto si přál, aby kloučkovi dali jméno po mamince. Maminka byla naoko proti:

„Raději dáme Belzebuba.“

V duchu si to však přebírala:

„Luciper, Luciperek, to nezní špatně.

Lepší, než aby na něho děti volaly Lezezoubek.“

Na Tři krále se vydali maminka s tatínkem na pekelnou radnici pro křestní list. Maminka vyleštila kolečko, načechrala svému čertíkovi volánky na peřinkách a ustrojila se do svátečního. Tatínek si vykartáčoval myslí-

vecký oblek, ve kterém po pekle chodil jen při veliké slávě, a vyrazili.

Radnice s nablýskanou zlatou věží a hodinami jdoucími po čertovsku pozpátku stála uprostřed pekla. Čertovští úředníci úradovali pomalu a neviděli rádi, když jim do úřadu pořád někdo coural. A protože úřad musí mít důstojnost, na vrátnici visela cedulka:

„Smání na radnici se zakazuje.“

Jakmile úředník uviděl čertíka v peřince, jenom se optal:

„Jak se bude jmenovat?“

Maminka s tatínkem se na sebe podívali a najednou, tatínek hlubším a maminka vyšším hlasem, odpověděli:

„Luciperek.“

Maminka se na zamračeného úředníka usmála a pochlubila se:

„Po mně.“

Úředník otevřel velkou knihu v černých deskách se zlatým nápisem *Děti*. Ze staromódního penálu vytáhl pero s modrou násadkou, namočil ho do kalamáře s modrým inkoustem (červená násadka a červený inkoust byly pro holčičky) a zamručel:

„Tak napíšeme Luciperiáš.“

„Ne, ne, ne Luciperiáš, ale Luciper,“ honem ho maminka opravila. „Já taky nejsem žádná Luciperiáška, ale Luciperka.“

„Musí se jmenovat Luciperiáš, paní,“ pravil úředník a mamince se zdálo, že se netváří tak velice přísně.

„Máme od Nového roku zvláštní nařízení,“ namířil palcem za sebe, kde visela ve zlatém rámečku vyhláška pro peklo a okolí. A opravdu v ní stálo, že každé klučičí jméno od nynějška povinně končí na *áš*.

„A pročpak,“ málem se nahněval tatínek, „co je to za nerozum. Vždycky si mohli maminka s tatínkem vybrat jméno, jaké se jim líbilo.“

„To máte tak. Když pan učitel řekne *Kluci, dávejte pozor*, nikdo neposlechne, protože si myslí, že to není na něho. Kdyby měl každého napomenout jménem, to by trvalo moc dlouho, a než by napomenul posledního, první by už zase vyrušoval. Takhle řekne *Ášku* nebo zakřičí *Áši* a zpozorní všichni.“

Maminka byla smutná:

„My si to ještě rozmyslíme, Luciperiáš se nám nelíbí, vid', tatínku.“

Tatínek jenom přikývl:

„Raději přijdeme zítra ještě jednou.“

Úředník si pomyslel, že to mohl mít vyřízeno, ale protože v radniční restauraci na něj čekaly k obědu bramborové knedlíky s uzeným a modrým zelím, smířil se s tím a ani se na ně nezaškaredil:

„No budiž, dobře si vyberte a přijďte znovu.“

Doma maminka čertíka beze jména přebalovala a přitom tatínkovi vysvětlovala:

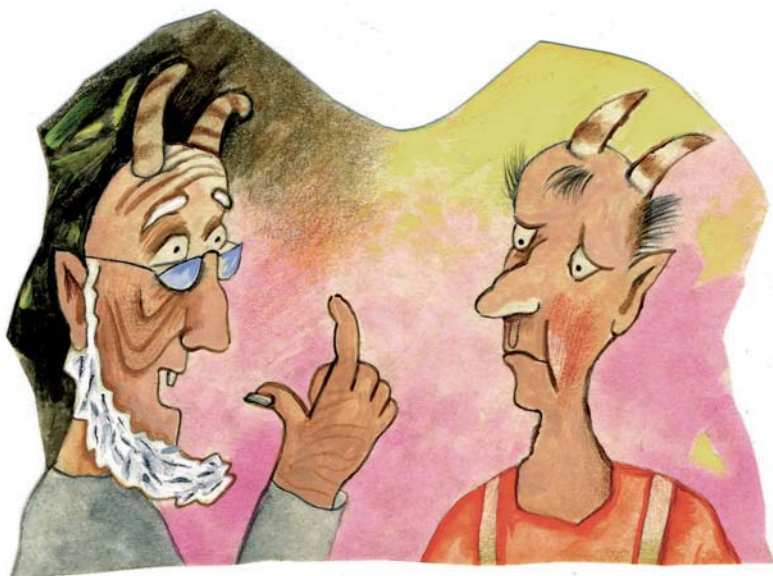
„Jen si představ, co by to dalo práce, než bych na všechny oblečky do školky vyšila *Luciperiášek*.“

A tatínek se přidal:

„Raději vybereme nějaké kratší jméno. Víš, jak by to našemu klučinovi dlouho trvalo, než by se v první třídě popepsal?“

„To se ví, že Luciperiáše nedáme,“ byla s ním maminka zajedno a usmála se, protože si v duchu vzpomněla na Belzebubiáše.

„Ale jak jen se bude jmenovat? Ášek, Ášiček, to jistě, ale co před tím?“

Maminka s tatínkem seděli do noci v kuchyni, obraceli kalendářem zpátky a tam, jak to čerti dělají, některá jména tatínek zaškrtoval, ale žádné jim do oka nepadlo. V půlnoci si řekli, že ráno je moudřejší večera, a šli spát.

Jestli bylo zrovna příští ráno moudřejší večera, to se neví, ale moudřejší byl dědeček. Když se po snídani přišel podívat, jak se vnouček vyspal, a slyšel, že ještě nemá jméno, vzal si tatínka stranou a pošeptal mu:

„Víš, něco jsem se po světě za těch čtyři sta let nachodil, ale hezčí jméno než Pepík jsem nikdy neslyšel.“

„Ale dědo, to přece není čertovské jméno, to se hodí pro lidi, ale kdepak pro nás čerty. A ani nekončí na áš.“

„Jdi mi k šípku,“ durdil se dědeček po člověčím. „Všecko ti musím radit? To víš, že mu nedáme Pepík. Ať se jmenuje Pepiáš.“

Jen to řekli mamince, celá se rozzářila. Sklonila se nad kolíbkou a dala kloučkovi pusku na čelíčko:

„Pepiášku, budeš mít krásné jméno. A jistě budeš fešák.“
Maminka si totiž vzpomněla, že kdysi znala v Nymburce jednoho Pepíka. Byl topičem na lokomotivě a velice se jí líbil. Na člověka byl náramně hezký a při příkládání pod kotel mu to slušelo jako čertovi.

Maminka s tatínkem se tuze těšili z hezkého jména. A na radnici se jejich radost zdvojnásobila, neboť úředník si při vyplňování Pepiáškovy křestního listu sám pro sebe pobrukoval:

„Jestli budeme mít ještě jednoho kluka, určitě mu dáme tohle pěkné jméno.“

Jenom sousedka, která měla doma dvouměsíčního Luci-periáška, si říkala:

„Takové jméno, skoro člověčí, jen aby z toho nevzešlo něco nedobrého.“

A protože jim přála, zaťukala na dřevo:

„Jen ať vám Pepiášek roste pěkně ke zlobení.“

„Nepřejedl, těch, o kterých mluvím, se přejíst nedá,“ napovídal mu Pepiáš.

„Je to sladké, ale přejíst se toho člověk nemůže?“ nedocházelo Kubovi.

„Kubo, představ si. Čekáš na Andulku pod vaší lípou, Andulka přiběhne a co ti dá?“

„Propánajána, přece hubičku, a ne jednu,“ plácl se Kuba do čela.

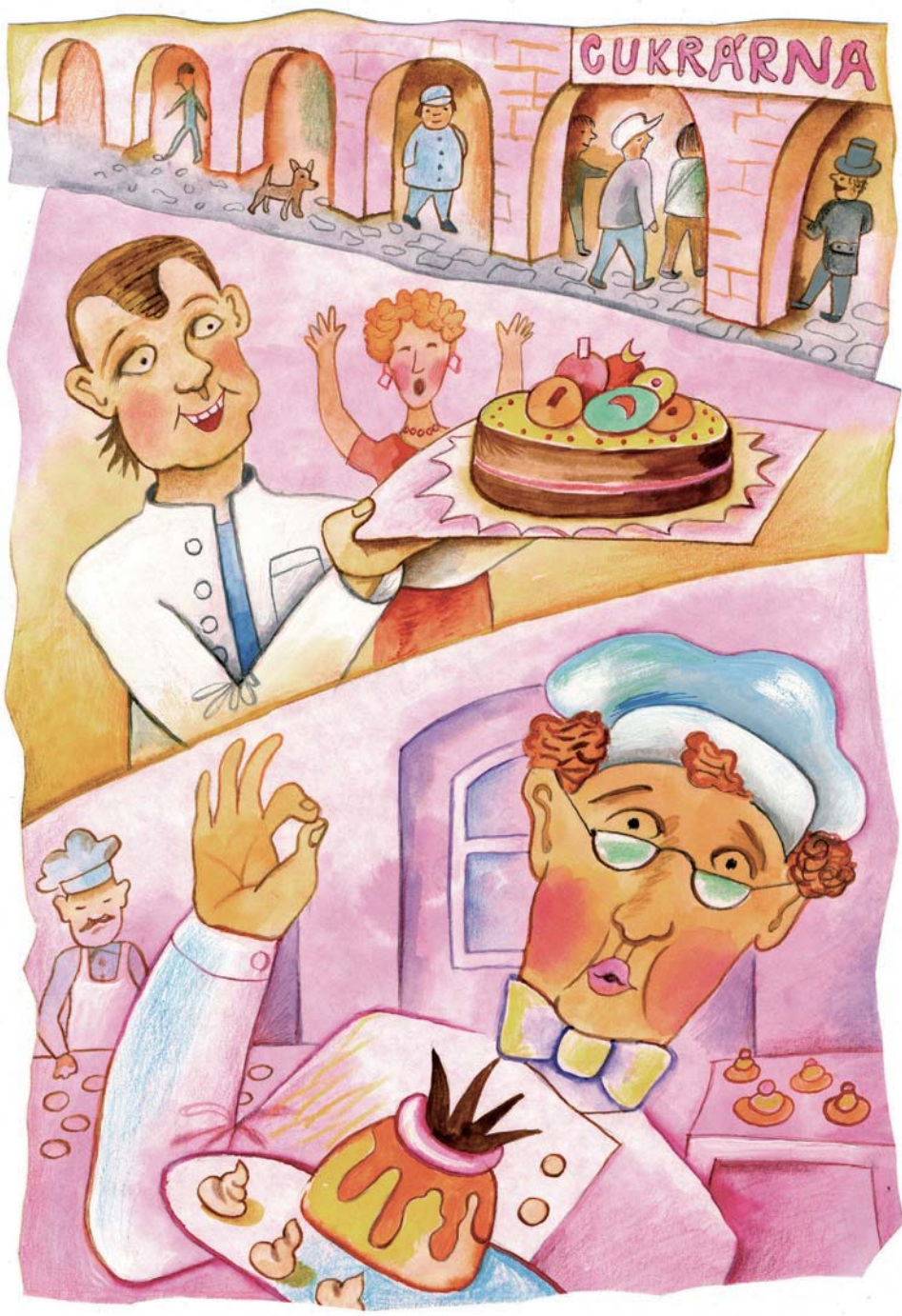
„Už víš, co je nejsladší?“ chtěl mít Pepiáš potvrzení, že má Kuba jasno.

„Hubička. Že mě to samotného nenapadlo,“ zlobil se Kuba na svou nedovtipnost.

Pepiáš poradil Kubovi v poslední chvíli, protože již na druhý den se rozhodovalo. Od brzkého rána se cukráři ve fracích i v cukrářských čepicích řadili na náměstí. Před cukrárnou stálo pódium, na něm za dlouhým stolem seděl mistr Kyselý, paní mistrová a mezi nimi Andulka. Mistr dal znamení a šlo to ráz na ráz. Cukráři předstupovali jeden za druhým, uklonili se, popřáli nejsladší chuť a nabídli Andulce svou sladkost k ochutnání. První přinesl velikánské marcipánové srdce s nápisem *Andulce*, z kterého si Andulka uloupala A. Druhý měl na podnose perníkovou jičínskou věžovou bránu s čokoládovou střešou. Andulka si z věžních hodin ulomila velkou rafičku. Za třetím nesli čtyři učedníci jičínskou radnici v zimě, se střešou zasněženou šlehačkou. Andulka olízla střešou a v tu chvíli přicházel další mladík s pytlím lízátek, krabicí špalků a s pendrekou navrch. Neochutnávala jenom Andulka, ale také mistr s mistrovou a s nimi celé náměstí, kterým kolovaly tácy se sladkostmi, aby Jičíňáci věděli, na co se mohou s novým cukrářem těšit.

Kubovi se z toho mumraje podlamovala kolena.

CUKRARNA

„Já tam nepůjdu, všichni něco přinášejí, jenom já mám prázdné ruce,“ říkal Pepiášovi a nápad s hubičkou mu nepřípadal tak dobrý jako včera.

„Chceš Andulku, nebo ne?“ Pepiáš na něho přísně.

„Chci, ale prohraju a ještě přijdu k ostudě,“ sotva špitl Kuba, a nebýt Pepiáše, vzal by snad do zaječích.

„Chceš, aby se v Jičíně říkalo, že pekař na cukráře nemá? A doneslo se to až do Hradce? To by teprve byla hromská ostuda.“

Kuba byl na řadě a Pepiáš ho raději popostrčil. Lidé se divili, stoupali na špičky a natahovali krky. Kubu poznali, ale nechápali to. Kuba nic nenesl, žádný podnos, žádnou dortovou krabici ani nůši na zádech, dokonce ani neměl vyboulené kapsy. Jedni se snažili dohlédnout, nevezou-li za ním dort na vozíku, druzí si dělali legraci:

„Třeba má v kapse rohlík.“

Kuba vystoupil na pódium, Andulka překvapením vstala, ale zároveň se lekla, že Kuba jde s prázdnýma rukama. Než se stačila probrat, Kuba ji vzal v pase a dal jí velkou hubičku. Tak velkou, že byla vidět přes celé náměstí. A pro případ, že by ji přece jenom někdo přehlédl, přidal pár dalších.

Nebylo třeba, aby Andulka vyhlásila, že Kuba donesl ze všech sladkostí tu nejsladší, protože to na ní všichni viděli. Ale aby měla jistotu, zvedla Kubovi ruku nad hlavu a náměstím se rozlehlo:

„Kuba vyhrál a vezmu si ho za muže.“

Mistr Kyselý z toho byl tumpachový, ale vzpamatoval se a vyskočil:

„To neplatí, Kuba donesl něco, co nemůžeme ochutnat. Jak tomu máme věřit?“

Andulka se zarazila, ale to už před cukrářem stál Pepiáš:

„Dovolíte, mistře, zakratičko vás s Andulkou rozsoudím.“

Nechtěla vozit nákladní vagony: „Kdo se s nimi má pachtit?“ Když však táhla osobní vlak, škaredila se stejně a zase si stěžovala:

„Proč lidi s sebou vozí tolik kufrů, batohů, nůší, košíků a krabic? Určitě v nich mají zbytečnosti a já abych se s nimi dřela.“

Za tmy nesvítla pořádně na koleje, ale posvítla do lipové aleje a vzbudila poustevníka, jinde se podívala Azorovi do boudy, koukala lidem do světnice, takže pan mašinfíra trnul, aby nepřejeli nějakého popleteného ušáka, který usnul na kolejích.

Ve výtopně se vytahovala na ostatní lokomotivy, že ona může všechno a od nikoho si nedá poroučet. Přestaly se s ní kvůli její nafoukanosti bavit a ona si poručila výtopnu jenom pro sebe. Nedostala ji a začala trucovat.

Do Vánoc si rozkmotřila kdekoho. Pan mašinfíra chodil jako tělo bez duše, přednostovi přestalo chutnat a výpravčí na nástupišti nepostál ani o chvíličku víc, než bylo třeba. Lidí s 313 007 jezdilo stále méně. Přišli na nádraží, ale než si koupili lístek, vyptávali se:

„Pojedeme s 313 007, nebo s *Dokopcezkopce*?“

A když slyšeli, že s 313 007, raději počkali na další vlak. Také nákladní vagony tahala jen prázdné, neboť jí nikdo nenaložil uhlí, dřevo, obilí, plátno ani sklo, zkrátka vůbec nic, protože se bál, aby 313 007 nezašantročila náklad bůhvíkam.

„Nikdo si na 313 007 nekupuje jízdenky, za copak jí mám nakupovat uhlí?“ huboval přednosta. „S 313 007 nikdo nejedí a nikomu nic nevozí, není užitečná a ode dneška nesmí na trať,“ nakázal.

Pan výpravčí ji poslal do tmavé kůlny na nejzastrčenějším konci nádraží. Aby nemohla sama ujet, nechal jí odpojit uhlák a vypustit vodu.

Přestože se 313 007 pana mašinfíru tolik natrápila, bylo mu jí líto, a ještě než dal pan výpravčí na boudu dva visací zámky, zkusil to s ní po dobrém:

„Kdybys dostala rozum, ještě bychom si mohli spolu moc let zajezdit.“ Ale 313 007 z uraženosti neřekla ani slovo.

Stará dobrá *Zkopcedokopce* vyrážela znovu do kopců. Jezdila pomalu, na rovině se šourala a do kopce se sotva štrachala, často odpočívala a stávalo se jí, že nepřijela včas, ale lidé jí to rádi odpustili.

Na nádraží na 313 007 zakrátko zapomněli. Jenom pan mašinfíra Hromádka si na ni tu a tam vzpomněl:

„Taková pěkná holka, v té kůlně je jí škoda. Zestárne, zrezaví, nejlepší léta jí utečou a ani si kale nezajezdí.“

Díval se na ni dírou po suku. Jednou přišel, 313 007 stojí jako vždycky, zdaleka se neleskne tak jako kdysi a jemu se zdá, že slyší slabounké sténání.

Bylo těžké rozpoznat, nařiká-li 313 007, nebo kvílí vítr, který se dostal pod střechu a teď nemůže najít cestu ven.

Čert Pepiáš byl v pekelné škole samá poznámka,
ba i dvojka a trojka z chování, protože neuměl zlobit.
Když ho poslali do služby mezi lidi, deset let do pekla
nikoho nepřinesl, a proto se tam jednoho dne pro svou
dobrotu nesměl vrátit. Stal se školníkem v Jičíně
a pomáhal, kde mohl. Poradil si s drakem Sakulajdou,
zachránil přísného pana učitele, přemohl kouzelníka
Óbrtrikuse, zmenšil obra, zbavil trápení víly
i bezhlavého rytíře, ale také vyhrál
nad loupežníky i čarodějnici Megerou.

Knížku plnou laskavého humoru a hezké češtiny,
jejíž rukopis získal v roce 2005 první cenu v soutěži
Čist je dobré o nejlepší prozaický text pro děti
od 8 do 14 let, ilustroval Jiří Fixl.

Pro čtenáře od 8 let

ISBN 978-80-7263-532-0

ANAG
ANDRAGOGOS
AGENCY